

Revisionskontoret

Sammanfattning av granskningsrapport

Vårdval – effekter på jämlikhet, tillgänglighet och ekonomi

Uppdrag och syfte

På uppdrag av Region Skånes revisorer har Revisionskontoret granskat vårdvalen inom specialistvården i Region Skåne. Det övergripande syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för att bedöma om vårdvalen Grå starr, Hud, Ögon och LARO (Läkemedelsassisterad rehabilitering vid opioidberoende) bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Kontaktperson från revisorskollegiet har varit Anders Arenhag och granskningen har genomförts av Marie Paulsen och Eva Tency Nilsson från revisionskontoret.

Resultat av granskningen

Granskningens övergripande bedömning är att de granskade vårdvalen till viss del bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Intentionen om en bättre tillgänglighet och ökad mångfald vad gäller antalet aktörer har till stor del uppfyllts och producentneutraliteten till stor del säkerställts. Det finns dock områden som ytterligare bör utvecklas.

Det genomförs en löpande och tillräcklig uppföljning av kostnadsutvecklingen över tid men i granskningen görs bedömningen att uppföljningen och utvärderingen av kvalitativa aspekter av vården inom vårdvalen inte är tillräcklig.

Vidare görs bedömningen att ansvariga nämnder inte säkerställer att patienterna får tillgång till tillräcklig information om vårdvalet dels eftersom det saknas lättillgängliga jämförelsetal om tillgänglighet i vårdvalsenheterna och dels som ett resultat av bristfällig information från vårdgivarna.

Det finns brister i hur regionens IT-system fungerar för externa användare. Granskningen visar att vissa av leverantörerna inte upplever att uppdragsgivaren säkerställer producentneutralitet gällande att alla ackrediterade enheter ska ta hand om lika resurskrävande patientfall.

Av rapporten framgår flera förbättringsförslag men revisorerna vill särskilt lyfta följande **förbättringsområden** till hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att utveckla uppföljningen av kvalitativa aspekter vad gäller vården som utförs inom vårdvalen samt att förstärka arbetet kring att ta fram tydligare riktlinjer för prioriteringar i vården för att undanröja risker för undanträngning inom vårdval Hud och Ögon.
- Att utveckla dialogen med primärvården avseende remisshantering så att "rätt fall" remitteras till rätt instans.
- Att se över rutinerna för att säkerställa att patienterna informeras i tillräcklig grad om vårdvalet.
- Att se över och skapa en övergripande struktur och system för att ha kännedom om utbildningsbehovet och utbildningsplatsernas kapacitet.
- Att säkerställa producentneutraliteten genom att tillse att både externa och interna vårdgivare får samma tillgång så länge ackrediteringsvillkoren anger att det är ett krav att använda regionens IT-system.
- Att noga följa de skillnader som konstateras och om det bedöms nödvändigt införa rutiner som säkerställer producentneutralitet.

Vidare rekommenderas driftsledningsnämnderna Kryh, Sund och SUS:

- Att i samverkan med HSN se över rutinerna för att säkerställa att patienterna får tillgång till tillräcklig information om vårdvalet.